

ITSKE is een Friese verkleinvorm van IDA

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

- 1] Kan verkorte vorm zijn van elke naam die op '-ida' eindigt (bv. Adelaïda, Alida, Brigida, Davida, alle samenstellingen met Frida enz.).
- 2] Gaat zeer waarschijnlijk terug op Germaans woord 'id' of 'idh' = 'werk', 'werkzaamheid', ook 'vernieuwing', 'verjonging'; terug te vinden in de naam Iduna, Germaanse godin van de eeuwige jeugd. Vandaar de vaak vermelde betekenis 'goddelijk'. Eigenlijk gaat het ook hier om een verkorting van namen die met 'Id-' begonnen en die in onbruik zijn geraakt (bv. Idaberga of Idisburga = 'beschutting bewerkstellend').
- 3] Ontwikkeld uit Gaelic (oud-Iers) 'itu' = 'dorst', 'dorst naar waarheid' of 'waarheidslievendheid' of zelfs in het geval van de heilige íde van Killeedy (zie onder) 'dorst naar goddelijke liefde'.

*

Bijzonderheden

De naam **Ida** schijnt naar onze streken te zijn gebracht door de Noormannen; bleef gedurende de hele middeleeuwen populair; raakte in onbruik vanaf halverwege de 14e tot de 19e eeuw. Overigens was **Ida** in oude tijden ook een mannennaam, verbastering van het oud-Ierse Ita (zie verderop).

*

Ida (ook **Iduberga**, **Itisberga**, **Itta** of **Itte**) van Nijvel, België; † **652**; feest **8 mei**.

Zij was de moeder van Sint Geertruida van Nijvel; zij was het ook die uit de nalatenschap van haar man, de zalige Pepijn van Landen, grond schonk om er een klooster op te stichten.

*

íde (ook **Deirdre**, **Ita**, **Meda**, **Mide** of **Ytha**) van Killeedy (ook van **Hy-Connall**, van **Ierland**, van **Limerick**, van **Munster** of van **Waterford**), Ierland; abdis; † **650**; feest **15 januari**.

Zij werd rond 570 geboren in het Ierse Waterford en was een dochter van een plaatselijke bevelhebber. Al op zeer jonge leeftijd wijdde zij zich aan het kluizenaarsleven in dienst van Christus. De plaats waar zij zich vestigde, heet naar haar: Killeedy (= 'cel of 'klooster' of 'kerk' van Ida). Er ontstond een gemeenschap, waar zij leiding aan gaf. Zoals gebruikelijk in die tijd deed haar klooster meteen dienst als school voor adellijke jongetjes. De nonnen voedden hen op 'in Godsgeloof met een zuiver hart; in eenvoud van leven met godsdienstzin; in edelmoedigheid met liefde', aldus een oude levensbeschrijver.

Er is een lieflijke Ierse legende die vertelt hoe het kind Jezus aan Ita verscheen. Zij zou een slaapliedje hebben gezongen voor 'Jesukin', zoals zij Hem noemde.

Deirdre kreeg de koosnaam 'Ita' (= 'dorstig naar Gods liefde').

Tot op de dag van vandaag is er nog een bron en een oude ruïne op de plaats waar vroeger het klooster Killeedy gelegen moet hebben. Ita's graf is er nog altijd te bezoeken; vaak liggen er verse bloemen op. Een paar kilometer verderop ligt Boolaveeda (= 'melkplaats van Ita').

*

Ita Ford, Chalatenango, El-Salvador; zuster van Maryknoll & tezamen met drie andere zusters vermoord in El Salvador; † **1980**; sterfdag **2 december**.

Ze was Amerikaanse en woonde samen met enkele religieuzen in een volkswijk van San Salvador. Ze waren zoveel als maar mogelijk was één met de armen.

Het was de tijd van Monseigneur Oscar Romero, van de harde confrontaties tussen de Kerk en de doodseskaders. Ieder die in naam van Jezus preekte dat mensen recht op leven, voedsel en een stukje grond hadden, liep gevaar voor zijn overtuiging te worden gedood. Zo gebeurde het met Monseigneur Romero op 24 maart 1980. Zo gebeurde het met de menigte die toegestroomd was voor zijn begrafenis: heel de wereld was er getuige van, hoe tijdens de rechtstreekse televisie-uitzending van Romero's uitvaart Salvadoraanse militairen de menigte voor de kerk onder vuur namen en tientallen slachtoffers maakten. Zo gebeurde het ook met zuster Ita en drie medezusters. Op 4 december 1980 verklaarden boeren, dat zij door soldaten gedwongen waren de lijken van de vier vrouwen te begraven in een inderhaast gedolven graf op het landgoed van een boerderij even buiten de stad. Bij onderzoek bleken de vrouwen gedood door kogels in het hoofd; alles wees erop dat ze tevoren waren verkracht.

De moordenaars zijn nooit gevonden. In maart 1993 kwamen de Verenigde Naties met een rapport, waarin de namen van de schuldigen stonden vermeld. Nog geen week daarna kondigde de regering van El Salvador een algemeen pardon af voor de moordenaars van de vuile oorlog, met de redenering "het oude zo snel mogelijk te vergeten en te bouwen aan een nieuwe toekomst".